

מחממה של מחפלות

מתכונים לחיים טובים יותר

עלון 87 כו תמוז תשע"ח 09.07.18

בין המילים (או ה'מילים')

היות ולא היה ברור לי מה עמדת הקוראים לגבי המשך הדיון בנושא דור ה-y, המשכתי עוד מעט. נראה לי שבעלון הבא אביא סיכום ואת דעתי בנושא. זוהי אישית מתחלק לשניים.

עוד בעלון: מדור הצרכנות/אקולוגיה, ומתכון.

זווית אישית

אפשרויות הבחירה הפתוחות בפני הצעירים רחבות ומבלבלות. התחושה היא שבכל בחירה יש גם ויתור ואולי החמצה, גורמת לשיתוק וחוסר יכולת להכריע.

בני הדור מיעט לחוות סיטואציות בהן נותר לבד עם מחשבותיו. גם בזמן שהם לבד הם הוקפו בגירויים דיגיטליים. כיוון שמחשבות, רעיונות ותוכניות צצים ומתפתחים בדרך כלל באמצעות תהליך של התבוננות חיצונית ופנימית ובעיקר באמצעות ריכוז לאורך זמן – נוצר אצל הצעירים חסך. מי שסובל מ"הפרעת קשב" ואינו מסוגל להתכנס לתוך מחשבותיו כדי לנתח מציאות, יתקשה גם בפתרון בעיות מושכל ועצמאי.

וכך, מחקרים קליניים מראים כי בדורות האחרונים נפוץ הדיכאון בגילים צעירים יותר ומתחיל אפילו בילדות. בשנת 2006 הוצג סקר, ששאל תלמידי תיכון אם בשנה האחרונה הם "הרגישו עצובים וחסרי תקווה כמעט כל יום במשך שבועיים או יותר ברצף, עד שהפסיקו לבצע חלק מפעילויותיהם הרגילות" (הגדרה מקובלת לדיכאון). מספר

מדהים של 29 אחוזים מבני הנוער בכלל ו-36 אחוזים מהבנות בפרט השיבו בחיוב על השאלה.

זה נראה מוזר שבני דור ה-Y סובלים היום כל כך. הרי יש להם כל כך הרבה יתרונות שלא היו בדורות קודמים: תקשורת משוכללת, אמצעי בידור אינסופיים, פתיחות דמוקרטית וחופש אישי גדולים מאי פעם, רמת חיים גבוהה, הורים תומכים ועולם גלובלי שפותח גבולות ואופקים. אבל יתכן וזו בדיוק הבעיה.

ועל כך בעלון הבא.

הנה חלק מהכתורות בעיתון היום (יום ב):

רעידת אדמה שמינית בצפון בתוך חמישה ימים.

דרום שחור: במהלך היממה האחרונה אירעו 24 שריפות כתוצאה מטרור בלוני התבערה.

אגם הכינרת מתיבש: המצב החמור ביותר זה מאה שנה.

שלושה הרוגים בתאונות דרכים.

יפן – יותר מ-70 הרוגים כתוצאה מהשיטפונות הקשים.

תאילנד – עלה ל-41 מספר ההרוגים בהתהפכות סירות התיירים.

כמו כן, יש גם הודעה על חילוץ דרמטי של ארבעה נערים ממערה בתאילנד. שמונה עדיין לכודים.

ה' מדבר אלינו. איך נתרום את חלקנו לתקן ולשפר?

המשך דור ה-y:

היה אפשר לכאורה לצפות שדור שגדל בתרבות דמוקרטית פתוחה,

שנחשף מילדות לזרם של מידע חופשי ושקיבל יחס של כבוד מגיל צעיר, יתבגר נפשית מהר יותר מדורות שקדמו לו. בפועל קרה בדיוק להפך. נכון שהגישות למידע מאפשרת לכל מאין דבאי דברים שהיו נסתרים מילדים ומנערים לפני שלושים שנה, גם אם נרצה להסתיר מהם דברים, זה כמעט בלתי אפשרי. אבל האם ההפך מבגרות פירושו תמימות וחוסר ידע? נראה שהפתיחות הביאה לסוג של ספקנות וציניות שאין בינה ובין בגרות ולא כלום.

אדרבא, בתחומים רבים וחשובים בני הדור לא מסוגלים להתבגר.

לאחרונה התגלו המרכיבים הלא סימפטיים בממרח הנוטלה המתועש. הנה אופציה בריאה יותר.

חומרים:

כוס (140 גרם) אגוזי לוז עם הקליפה החומה

גרם שוקולד חלב או מריר שובר לקוביות, או 3/4 כוס שוקולד צ'יפס 150

3/4 כוס חלב קוקוס

1 1/2 כפות דבש

קורט מלח

אופן ההכנה:

מפזרים את אגוזי הלוז על גבי תבנית מרופדת נייר אפיה וקולים במשך 15 דקות בתנור שחומם ל-140 מעלות מעבירים למגבת מטבח ומקררים כ-10 דקות.

משפשפים מעט את האגוזים בין הידיים כדי להסיר את רוב הקליפה, מעבירים למעבד מזון וטוחנים כ-3 דקות עד לקבלת ממרח.

בסיר קטן מערבבים את חלב הקוקוס, השוקולד, המלח והדבש מחממים רק עד שהשוקולד מתחיל להמס. מסירים ומערבבים היטב. ניתן גם להכניס את המרכיבים לקערה המתאימה למיקרו ולחמם בפולסים של 30 שניות וביניהם לערבב.

יוצקים את תערובת השוקולד לתוך מעבד המזון עם ממרח האגוזים ומעבדים שוב רק עד לקבלת ממרח אחיד.

מעבירים לצנצנת ושומרים במקרר.

אנחנו קונים המון בגדים, מכל מיני סיבות (רגשיות, כלכליות, ועוד), ולכן הארונות והמגירות שלנו עולים על גדותיהם. באנגליה, למשל, מושלכים 300 אלף טונות של פסולת בגדים למטמנות מדי שנה. מדובר בכ-75% מהבגדים שנקנים בשנה שם ועלות ההטמנה שלהם היא כ-400 מיליון שקל.

להתמודדות עם הבעיה השיקה רשת בתי הכולבו הבריטית "ג'ון לואיס" אפליקציה שבאמצעותה יכולים לקוחות הרשת לתאם איסוף של בגדים שנקנו דרכה - בלי קשר למצבם הנוכחי - ולקבל זיכוי. כאשר השווי הכולל של הפריטים מגיע לכ-240 שקל יגיע שליח של החברה לאסוף את החבילה.

ב-2011 הוערך השווי הממוצע של חפצים ללא שימוש בבית אמריקאי בכ-24 אלף שקל. כיום מעריכים בג'ון לואיס כי השווי הממוצע של בגדים משומשים בלבד במשק בית אנגלי הוא כ-19 אלף שקל. בכ-33% מהם לא נעשה שימוש למעלה משנה. מספר הפעמים שבגד נלבש נמצא במגמת ירידה, שהיא הפוכה לכמות הבגדים המיוצרים - כלומר, אנו קונים יותר פריטים שכל אחד מהם נלבש מספר מועט יותר של פעמים.

חברת ג'ון לואיס מגדילה ראש גם בתחומים אחרים. היא אספה בשנים האחרונות 27 אלף מכשירי חשמל ביתיים, 2,000 ספות ו-55 אלף מזרנים. בהתאם למצבם, הפריטים נתרמים, משופצים למכירה חוזרת, או מפורקים לרכיבים ולחומרי גלם.

מיזם דומה מתנהל בשנים האחרונות ברשת מארקס אנד ספנסר. מעודדים לקוחות להביא פריט לבוש משומש בכל פעם שהם קונים פריט חדש בכלבו. ניתן למסור פריטים של כל חברה, אבל עבור פריט מקורי של הרשת יקבלו הלקוחות זיכוי כספי.

דרך נוספת להיפטר מבגדים שאין בהם שימוש ולהרוויח: לקוחות מכניסים לפחות עשרה פריטים לקופסא ומוסרים אותה בנקודת איסוף, או שולחים בדואר שליחים, ומקבלים קופון הנחה ברשתות גדולות.

כך מנסים לאזן ולו במעט את ההשפעה השלילית של תעשיית האופנה על הסביבה. בעיקר בתחומי ניצול אדמה ושימוש בחומרי הדברה, שימוש בחומרים מסוכנים ובזבוז מים, בזבוז חומרי גלם, שימוש יתר בניילון ובפלסטיק, טביעת הרגל הפחמנית של השינוע וההשפעות על הסביבה אחרי ההטמנה של הבגדים באתרי אשפה.

ישנו גם הבונוס כלכלי: מסתבר שלבגדים מיד שנייה יש שוק לא-קטן במדינות עניות במזרח אירופה ובאפריקה וערכם הכספי הולך ועולה.

השווי הגלובלי של תעשיית האופנה הוא כמעט 2.5 טריליון דולר והיא מספקת פרנסה למיליונים - והנאה למיליארדים אחרים, איסוף הבגדים הוא רק אחד בשורה של צעדים שתעשייה בזבזנית זו צריכה לעשות.